
Protokoll

Pensionärsrådet

---

13 november 2025

Pensionärsrådets protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 13 november 2025, klockan 13.00–15.30
Beslutande	Håkan Ericsson (S), Ordförande Britt Ohlsson (SPF Seniorerna), 2:e vice ordförande Jari Karivainio (M) Margareta Palmedal (Astma och allergiförbundet) Yvonne Werkander (SKPF pensionärerna) Margareta Persson (Aktiva Seniorer på Gotland) Lilian Stenman (PRO Gotland) Anja Blomberg (Pensionärernas Riksorganisation (PRO)) Barbro Björkander (SPF Seniorerna)
Ersättare	Matti Vuorinen (Pensionärernas Riksorganisation (PRO)) Eva Lindström (SPF Seniorerna) Gerd Viberg (SPF Seniorerna)
Övriga	Linda Jacobsson, sekreterare, RSF Öystein Berge, kvalitetschef, SOF Sofia Nordström, föreningskonsulent, RSF
Paragrafer	§ 39–51
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Linda Jacobsson Ordförande Håkan Ericsson Justerare Britt Ohlsson

Register

PRG § 39	Inledning	4
PRG § 40	Föregående protokoll 2025-09-10	4
PRG § 41	Godkännande av dagordningen	4
PRG § 42	Val av justerare	4
PRG § 43	Diskussion äldrefrågor	5
PRG § 44	Rapport socialnämnden	8
PRG § 45	Rapport hälso- och sjukvårdsnämnden	9
PRG § 46	Rapport regionstyrelsen	11
PRG § 47	Utbildningar för att öka kunskapen om digitalisering	12
PRG § 48	Socialförvaltningens chefsutbildning	13
PRG § 49	Mötesdagar 2026	14
PRG § 50	Övriga frågor	14
PRG § 51	Mötet avslutas	14

PRG § 39   Inledning

Ordförande Håkan Ericsson (S) hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

PRG § 40   Föregående protokoll 2025-09-10

Föregående protokoll 2025-09-10 godkänns och läggs till handlingarna.

PRG § 41   Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkänns.

PRG § 42   Val av justerare

Till justerare valdes Britt Ohlsson, SPF Seniorerna.

PRG § 43

Diskussion äldrefrågor

Kostnad på SÄBO (särskilt boende)

Det har gjorts en riksomfattande undersökning för kostnad på SÄBO. Hyra på SÄBO är 37 % högre på Gotland. Pensionärsrådet ställer frågan: Finns det riksnivå för hyror för äldreboenden? - Öystein tar med sig frågan.

SÄBO i Klintehamn har Region Gotland byggt själva och den kommer att skötas den i egen regi. Odvalds i Klintehamn blir ett fint äldreboende. Hälften av hyran är skattefinansierad. Omsorgsavgiften har en maxtaxa och matkostnader tillkommer. Den boende betalar inte full hyra.

Det är dyrt att bygga på Gotland och nybyggnationer är dyra.

Hemtjänsten

Har infört minutschema, som är ett planeringsverktyg. Minutschema är en riksnöhet och har även varit på Gotlandsradion. Medarbetare, brukare och planerare har tillsammans gjort beräkning på hur lång tid bemanningsinsatsen ska göras. För personalen inom hemtjänsten så innebär det stress med minutschema, vilket kan leda till arbetsmiljöproblem.

Pensionärsrådet ger förslag på att: tjänstemän och politiker bör vara med omsorgspersonal i hemtjänsten när de är vid brukare och att det ska ske vid flera tillfällen.

Det handlar om god och nära vård.

Bygdegårdsturnén

Bygdegårdsturnén 2025 blev ännu en succé. Tillsammans har det varit ca 500 personer, som deltagit vid dessa tillfällen, ändå var det ca 40-50 st som anmälde sig för sent. Region Gotland och främst från socialförvaltningen har på ett mycket bra sätt ställt upp och bemannat med personal, som biståndshandläggare, avgiftshandläggare och Hälsa 65+. Flera organisationer har deltagit från Röda Korset, Brottsofferjouren, kyrkan, Funkibator, Riksförbundet HjärtLung Gotlands län, Osteoporosförbundet Gotland och idrottsrörelsen SISU. Även flera från studieförbund, Länsmusiken och från pensionärsföreningarnas organisationer.

Allt har skett med fokus på seniorer och i år handlade det om att belysa vad som finns att göra för att skingra ofrivillig ensamhet. Även få en första inblick i vad den Nya Socialtjänstlagen säger.

Information och kunskap har varvats med trevlig underhållning av pensionärsorganisationernas egna förmågor och det har bjudits på mat.

Från pensionärsorganisationerna är de tacksamma för de pengar, som tilldelats dem från Otto Åkermans stiftelse och pengarna har förvalts på ett bra sätt och kommit till glädje för många.

Pensionärsorganisationerna kommer att göra en sammanställning av alla utvärderingar från utställarna och gästers synpunkter. Rapporten kommer att skickas till socialnämnden.

Förtydligande av nya bidragsregler

Sofia Nordström, föreningskonsulent fritid, regionstyrelseförvaltningen, ger förtydligande information av nya bidragsregler, som kommer att gälla från 1 januari 2026.

Riktlinjer för aktivitetsstöd

För att godkännas som grund för aktivitetsstöd måste en sammankomst:

- Ha minst tre godkända, deltagande medlemmar.
- Vara beslutad av styrelse eller motsvarande.
- Pågå minst 45 minuter. Vid flexibel start och avslut, räknas den tid där minst tre deltagare är aktiva.
- Vara ledarledd, ansvarig ledare måste vara minst 13 år gammal och medlem i föreningen. Ledare i godkänd ålder får räknas som deltagare.

Begränsningar

- Stöd ges endast en gång per person och dag inom samma förening oavsett antal deltagare och aktivitetens längd.
- Stöd ges för högst 20 deltagare per närvarande ledare. Är gruppen över 20 deltagare, behövs två ledare och så vidare.
- En naturlig grupp (det vill säga en grupp som inte är konstruerad, t ex ett lag, nybörjargrupp, juniorgrupp) kan endast redovisas som en sammankomst, oavsett om aktiviteten bedrivs i mindre grupper och med flera ledare. En ledare får inte, ur stödsynpunkt, vara ledare för flera grupper samtidigt.

Stöd ges inte

- Till aktivitet som anordnas av riksorganisation, distriktorganisation eller lokalt samarbetsorgan.
- För avgiftsbelagda kurser eller kommersiella arrangemang som danstillställningar, bingo osv.
- För studiesammankomster i studieförbunds regi, vilka får stöd på annat sätt.
- För sammankomst inom skoldagens ram.
- För sammankomst där regionanställd är gruppleddare inom sin anställning. Stöd ges i övrigt till alla former av aktiviteter som anordnas av det lokala organisationsledet och som uppfyller gällande bestämmelser.

Stöd ges i övrigt till alla former av aktiviteter som anordnas av föreningen och som uppfyller gällande bestämmelser.

Samarbete studieförbunden

- Studieförbunden är viktiga i den demokratiska infrastrukturen.
- Samarbetar kring aktiviteter och folkbildning.
- Representanter för PRO, SPF, SKPF, Aktiva Seniorer, ABF och Vuxenskolan.

Föreningar 65+

Gamla regler

Aktivitetsstöd: 1,10 kr/deltagare och 11,50 kr/sammankomst.

Distriktsstöd: 20 kr/medlem och 1 800 kr grundstöd.

Nya regler

Aktivitetsstöd: 5 kr/deltagare och 50 kr/sammankomst

Medlemsstöd (distrikt): 40 kr/medlem.

PRG § 44   Rapport socialnämnden

Arbetet med Hälsa 65+ fortsätter. Förvaltningen förstärks för att kunna arbeta offensivt med de hälsofrämjande frågorna. Socialdirektören har ett uppdrag att tillsammans med civilsamhällets organisationer hitta vägar till förbyggande insatser för äldre. Som exempelvis bibehåller och förbättrar hälsan, minskar graden av ensamhet och ökar möjligheterna till en social samvaro vid måltider och ökad kunskap i att använda digitala verktyg för kommunikation med nära och kära.

Den första rapporten om vilka insatser som kan göras kommer till socialnämnden i april 2026.

Socialnämnden har också lagt ett uppdrag att utöka möjligheterna till dagverksamhet för dementa. Inte bara i Visby där kön ökar, utan över hela Gotland. Dagverksamhet för dementa är mycket bra för de dementa, men också en viktig avlastning för deras anhöriga. Arbetet pågår och efter årsskiftet förväntas den utökade verksamheten kunna vara igång.

Trycket på demensplatser på säbo har gjort att vi nu inte har några tomma platser längre. Därför inrättas en demensavdelning på 20 platser på det nybyggda särskilda boendet i Odvals i Klintehamn. Inflyttning på det nya säbot kan ske under jan-feb 2026.

Den tidigare stora andelen tomma platser på somatiska säbon har också minskat, så nu är vi nere i cirka 10 tomma platser. Det nya särskilda boendet i Klintehamn med 60 nya platser är välkommet.

Håkan Ericsson (S), ordförande i socialnämnden

PRG § 45

Rapport hälso- och sjukvårdsnämnden

Sedan föregående rapport har nämnden hållit ett sammanträde och med denna rapport vill jag lyfta fram några av de ärenden som hanterades då, men också informera om några andra utvecklingsområden och förändringar:

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har rekryterat två nya nyckelfunktioner i form av sjukhuschef efter att Anna-Clara Collén avslutat sin anställning. Ny sjukhuschef är Sari Stenius, som senast kommer från Västmanland där hon varit chef i många olika roller under många år. Hon har en kompetens- och erfarenhetsprofil som väl lämpar sig för att axla ansvaret på Visby lasarett och har tagits emot väl i verksamheterna.

I juni påbörjade också Daniel Altinisik tjänsten som tandvårdschef. Daniel har också gedigen erfarenhet från folktandvården och andra verksamheter i Region Stockholm och har påbörjat ett intensivt arbete med att stärka folktandvårdens kapacitet och styrning för att säkerställa att verksamheten framöver bättre kan möta befolkningens behov av tandvård. Åtgärder görs löpande, men nämnden kommer i december att besluta kring ett åtgärds paket i syfte att understödja hans arbete och vision.

I mitten av oktober rullade verksamheterna ut en särskild satsning kring klimakterievård vilken varit efterlängtat och välbehövd. Initialt kommer satsningen att riktas mot barnmorskemottagningarna i Visby och Hemse. Satsningen ger en tydligare väg in för dem i behov av hjälp och ska erbjuda samtal, medicinsk behandling och vägledning kring levnadsvanor.

Innan sommaren släppte läkemedelsföretaget rapporten ”kvinnohälsoindex 2025” där Region Gotland hamnade sist. De siffror som presenterades förvånade såväl mig som förvaltningen och därför påbörjades ett arbete med att i samtal med företaget validera och kvalitetssäkra rapporten. Företaget drog som en följd av detta tillbaka rapporten i sin helhet och har under hösten gått ut med en offentlig ursäkt till Region Gotland då varken siffrorna eller placeringen på index kunde styrkas. I de mätningar vi gör mot nationella register presterar Gotland bra avseende tillgänglighet, kvalitet och bemötande.

Delårsbokslut 2 hanterades av nämnden och vi kunde glädjande konstatera att vi i den uppdaterade prognosen gör bedömningen att nämnden kommer ha en ekonomi i balans vid årsskiftet. Det finns osäkerheter, men ett långsiktigt och tålmodigt arbete har börjat ge resultat. Det är nu viktigt att hålla i arbetet och skyndsamt också få en god uppfattning om regeringens och tidöpartiernas höstbudget och dess konsekvenser där vi ser en del större förändringar i statsbidragen. Neddragningar på kvinnohälsa och generella statsbidrag är särskilt att notera medan det görs satsningar på specifika operationer och vuxenpsykiatri som kommer ha positiva effekter för verksamheterna.

Nämnden fattade vid senaste sammanträdet beslut om en plan för systematiskt förbättringsarbete vilken syftar till att involvera verksamheter och medarbetare på ett tydligt, uthålligt och långsiktigt sätt i att genomföra ständiga förbättringar och innovation i respektive verksamhet. Givet sjukvårdens omfattande medicintekniska utveckling och den demografiska utvecklingen är det avgörande att vi hittar vägar för att snabbare och mer ändamålsenligt anpassa verksamheter för att möta patienternas behov. Syftet är också att tydliggöra att ansvar, men också mandat för utveckling ligger i varje medarbetares uppdrag.

Avslutningsvis fick nämnden ta del av patientnämndens årsrapport. Rapporten ger en samlad bild av de synpunkter, beröm och klagomål som inkommit under föregående år. Då underlaget är begränsat är det svårt att dra långtgående slutsatser, men generellt kan sägas att vi inte kan se några stora förändringar i de mönster som presenteras. Varje anmälan till patientnämnden hanteras löpande i den verksamhet som berörs och de är ett viktigt verktyg för att förbättra sjukvården. Under mandatperioden har möjligheten att lämna anmälningar utökats, men också synliggjorts bättre för patienter då det är ett viktigt underlag i nämndens och verksamheternas arbete.

Filip Reinhag (S), ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden

PRG § 46

Rapport regionstyrelsen

Regionstyrelsen beslutade i oktober om budget för 2026 i Region Gotland. Den var nästan helt lika som den som togs i juni i år. Trots att skattekraften minskat och därmed skatteinkomsterna, så kunde en plusbudget på 52 miljoner kronor antas av majoriteten. Den innebär att äldreomsorgen får 29 miljoner kronor mer nästa år på grund av ökat antal äldre. En rad uppdrag beslutades, bland annat om att hitta löningar för att säkerställa en lösning på lång sikt för en bassäng för rehabilitering och som patientföreningarna behöver. Bassängen på Korpen läcker och behöver åtgärdas på något sätt. Därför gavs följande uppdrag, som ska avrapporteras till budgetberedningen i maj 2026:
”Regiondirektören får i uppdrag att, i samverkan med berörda förvaltningar, utreda förutsättningar och föreslå lösningar för att på lång sikt säkerställa behovet i Visbyområdet för de patientföreningar som är på Korpen.”

Regionstyrelsen driver nu en hård kampanj för att sänka de höga färjepriserna. En priskommission har bildats av alla partier och ett systematiskt påverkansarbete pågår för att få ner priserna på våra färjor, som ju är vår landsväg. Siktet är inriktat mot staten och Trafikverket som gjort avtalet med rederiet. Målet är att få ner färjepriserna så att Gotland och gotlänningarna inte missgynnas jämfört med alla andra i vårt land. Det är en synnerligen viktig fråga för alla äldre på Gotland, som har barn och barnbarn på fastlandet och det påverkar de äldres möjligheter till ett rikt liv.

Håkan Ericsson (S), ersättare i regionstyrelsen

PRG § 47

Utbildningar för att öka kunskapen om digitalisering

Öystein Berge, kvalitetschef, socialförvaltningen, informerar om utbildningar för att öka kunskapen om digitalisering. Region Gotland har fått statsbidrag som är riktat till psykisk hälsa och en del går till digital utanförskap. Länsstyrelsen Dalarna har huvudansvar för området. Länsstyrelsen Gotland har genomfört och genomför utbildningar kring digitala betaltjänster. Information om vilka utbildningar de erbjuder, finns att läsa på Länsstyrelsen Gotlands hemsida.

Biblioteken på Gotland erbjuder stöd och möjlighet för lån av digital böcker och filmer. Utlåning av surfplattor och individuell handledning, som nu även finns möjlighet att få i hemmet.

Hälsa 65+ erbjuder surfsupport tillsammans med Wisbygymnasiets elever.

Region Gotland har tagit fram en rapport för att ökad digital inkludering i oktober 2025: Gotland i en digital tid. Förutsättningar för digital inkludering. Rapporten *Gotland i en digital tid: förutsättningar för digital inkludering* är resultatet av en kartläggning som genomförts i samarbete mellan Regional utveckling och Regional biblioteksutveckling. Kartläggningen syftade till att visa vilka digitala hinder som gör att vissa hamnar utanför. Och peka ut vilka aktörer och insatser som kan bidra till ökad digital inkludering på Gotland.

För den som står utanför det digitala samhället kan vardagen snabbt bli svår: att söka jobb, boka vård eller kommunicera med myndigheter kräver digitala färdigheter. Rapporten lyfter därför ett antal konkreta förslag för hur Gotland kan ta nästa steg:

- Universell utformning ska gälla så att digitala tjänster är tillgängliga redan från början.
- Olika användargrupper behöver vara med vid utformning av digitala lösningar och tjänster.
- Beställare och utvecklare av digitala tjänster behöver utbildas i att förstå olika användargrupper digitala vardag.
- Se över hur inköpta systemlösningar lever upp till tillgänglighetsstandard i praktiken.
- Stödinsatser ska riktas till personer med störst behov.

PRG § 48

Socialförvaltningens chefsutbildning

Öystein Berge, kvalitetschef, socialförvaltningen, informerar om utbildning till socialförvaltningens chefer och för att stärka enhetscheferns förutsättningar. Socialförvaltningen har ingen egen chefsutbildning.

Socialförvaltningen har genomfört en påbyggnadsutbildning för sina enhetschefer under fem halvdagar:

- Lagstiftning, politik och myndighetsutövning.
- Uppdrag och kvalitetskrav. Mutor och jäv. Anhöriga. Våld.
- Dokumentation.
- Avvikelser i Lex Sarah och Lex Maria.
- Offentlighet/Sekretess/Tystandsplikt/GDPR.

I Region Gotlands kompetensportal finns utbildningar för chefer och medarbetare. Chefsprogrammet "Ny som chef i Region Gotland" består av fysiskt lärarledda utbildningar och digitala e-utbildningar. Programmen syftar till att ge den som är ny chef en trygg och inspirerande start i sin chefs- och ledarroll. Programmet ska ge en grundläggande förståelse för vad chefsuppdraget innebär, stödja sig i att ta sitt ansvar för personal, ekonomi och verksamhet samt förtydliga vilket stöd som finns tillgång till. Genom reflektion och dialog med ämneskunniga och andra chefer får alla också möjlighet att bygga nätverk och byta erfarenheter.

Uppdrag gavs till socialdirektör i februari 2024, att utforma ett flerårigt program för att stärka enhetscheferna, så att de kan agera som trygga förändringsledare. Aktiviteter är framtagna och följs upp i delårsrapporter och verksamhetsberättelsen.

Aktiviteter:

1. Tydliggöra mötesstrukturen inom respektive avdelning.
2. Utredda möjligheten till handledning för enhetschefer avseende enhetschefsrollen.
3. Se över introduktioner för enhetschefer.
4. Se över och tydliggöra befintliga stödfunktioner för enhetschefer inom och utom förvaltningen.
5. Utredda behovet av juridisk kompetens inom förvaltningen.
6. Se över arbetsbelastningen för enhetschefer under året.
7. utreda hur beslut kan synliggöras i hela organisationen.
8. Arbeta för en enklare hantering av olika verksamhetssystem i enhetschefsrollen.

Samtliga aktiviteter kommer följas upp med hjälp av friskfaktorerna.

Pensionärsrådet ställer frågan: Var finns kunskapen om äldre och vad de behöver?

PRG § 49   **Mötesdagar 2026**

Mötesdagar 2026 i mötesrum Bornholm, Visborg, kl. 13.00-15.30:

Måndag 9 mars.

Måndag 18 maj.

Onsdag 9 september.

Måndag 2 november.

PRG § 50   **Övriga frågor**

Försäkringar på särskilt boende

Hemförsäkring & olyckfallsförsäkring ska varje boende teckna. Söderberg & Partners har hand om försäkringar för Region Gotland.

- Øystein tar med sig frågan.

Bostadsstrategi för äldre

Hur ser bostadsbeståndet ut på Gotland?

- GotlandsHem bjuds in under 2026.

Förvaltningsövergripande – Forum för välfärd

Hur ska samhällsplaneringen se ut framåt för äldre?

- Håkan tar frågan vidare till Social o välfärd.

Bältrosvaccination

Att få bältros kan ha inverkan på att man även får demens.

- Smittskyddsläkare bör bjudas in.

Hälsa 65+

Therese Thomsson, myndighetschef, socialförvaltningen, har fått det uppdraget och ska anställa en person som ska jobba med dessa frågor.

De kommer att bjudas in under 2026.

PRG § 51   **Mötet avslutas**

Ordförande tackar de närvarande för deltagandet och förklarar dagens möte avslutat.

Nästa möte måndag 9 mars 2026.